

COD DE RECOMANDĂRI PENTRU BUNĂSTAREA BOVINELOR

- Departamentul pentru Mediu, Alimentație și Politică Rurală al Marii Britanii -

Acest cod se referă la bovinele de toate vârstele, din toate sistemele de creștere. Capitolul 1 al codului oferă recomandări generale privind bovinele de toate vârstele și tipurile. Capitolul 2 acoperă toate recomandările care se aplică categoriilor specifice de bovine (ex. viței, bovine de reproducție și vaci de lapte). Aceste recomandări sunt menite să îmbunătățească standardele de bunăstare ale bovinelor. Ele nu reprezintă o listă completă și nu sunt menite să înlocuiască părerea experților, cum ar fi cea a medicilor veterinari care consultă animalele.

În general, cu cât este mai mare dimensiunea sau productivitatea unei ferme, cu atât este nevoie ca personalul să fie mai competent și să aibă mai multă grijă pentru a preveni apariția problemelor de bunăstare. Nu trebuie să se facă nici o modificare a modului de întreținere a animalelor, a echipamentului sau a modului de producție până când nu se iau în calcul posibilele efecte asupra bunăstării animalelor.

Instruirea îngrijitorilor

Legislația de protecția animalelor se aplică atât proprietarilor, cât și oricăror altor persoane care îngrijesc bovinele. Managerii fermei trebuie să se asigure că personalul care îngrijește animalele este în număr suficient și cunoaște cerințele de bunăstare ale bovinelor. Îngrijitorii pot influența cel mai mult bunăstarea animalelor și de aceea trebuie să li se asigure o instruire adecvată, atât practică, cât și teoretică. Îngrijitorii din fermele de bovine trebuie să stăpânească următoarele operațiuni:

- Manevrarea animalelor
- Identificarea animalelor prin aplicarea de crotalii auriculare
- Prevenirea și tratarea cazurilor de șchiopături ușoare
- Administrarea medicamentelor
- Acordarea primului ajutor pentru bovinele rănite sau bolnave
- Ecornare
- Mulgere

Este deosebit de important ca îngrijitorii să poată acorda ajutor vacilor care fată. Îngrijitorii care se ocupă de igiena copitelor trebuie să primească o instruire adecvată.

Vițeeii trebuie să vină în contact direct cu îngrijitorii în mod periodic, pentru ca, în cazul în care vor fi ulterior duși pe pășune, să poată fi manipulați cu ușurință. Grupurile de animale nu trebuie amestecate, în special dacă unele dintre animale nu au fost ecorate.

Inspectia animalelor

Animalele din sistemele intensive de creștere trebuie să fie inspectate amănunțit cel puțin o dată pe zi. Toți îngrijitorii trebuie să fie familiari cu comportamentul normal al bovinelor și să observe semnele de boală sau de stres. Aceste semne includ:

- Neliniște
- Separare de grup
- Comportament anormal
- Scăderea greutatei corporale
- Pierderea apetitului
- Scăderea bruscă a apetitului
- Scăderea bruscă a producției de lapte
- Constipație
- Diaree
- Lipsa rumegării
- Scurgeri din nări sau din ochi
- Hipersalivație
- Tuse persistentă
- Respirație neregulată sau accelerată
- Odihnă în poziții anormale
- Articulații inflamate
- Șchiopătură
- Mastită

Manevrarea bovinelor

Bovinele trebuie să fie lăsate să se deplaseze în propriul lor ritm, fără a fi grăbite de îngrijitori, câini sau vehicule. Trebuie tratate cu blândețe, în special în zonele alunecoase sau lângă colțuri. Îngrijitorii nu trebuie să strige la animale, să le amenințe sau să le lovească. Dacă se folosesc bețe pentru ghidarea animalelor, acestea nu trebuie să fie ascuțite. Folosirea bastoanelor electrice în cazul bovinelor adulte trebuie evitată cât mai mult posibil. Suprafața pe care se mișcă bovinele trebuie inspectată pentru ca animalele să nu se rănească în timpul deplasării. Suprafețele din ciment nu trebuie să fie alunecoase.

Pentru manevrarea animalelor se pot folosi boxe de contenție, porți mobile și culoare special amenajate. Aceste culoare ar trebui să fie curbe, nu cu unghiuri drepte.

Transportul bovinelor în afara fermei

Animalele nu trebuie să fie suspendate prin mijloace mecanice, nici ridicate de coarne, de cap, de picioare sau de coadă.

Nici o persoană nu trebuie să folosească forță excesivă pentru a controla animalele.

Pentru încărcarea și descărcarea animalelor, îngrijitorii trebuie să cunoască următoarele principii:

- Folosirea câmpurilor vizuale (bovinele au un câmp vizual larg, dar au o zonă oarbă în spatele lor) și a zonelor de retragere
- Folosirea zonelor luminoase (bovinele preferă să se deplaseze de la lumină spre întuneric)

Marcarea bovinelor

Legea impune aplicarea de crotalii auriculare tuturor bovinelor, de către o persoană competentă, pentru ca animalul să nu sufere inutil. La aplicarea crotaliilor trebuie să se respecte regulile de igienă. Crotaliile trebuie poziționate corect, evitându-se vasele mari de sânge și marginile cartilajului.

Dacă se folosesc benzi sau lanțuri poziționate în jurul gâtului, acestea trebuie poziționate în așa fel încât să nu rănească animalul. Dacă se folosesc vopseluri pentru marcarea temporară, acestea trebuie să fie netoxice.

Supravegherea stării de sănătate a bovinelor

Printre măsurile necesare pentru menținerea stării de sănătate a animalelor se numără și *igiena adăposturilor, management-ul corect, ventilația eficientă și vaccinarea pentru anumite boli.*

În anumite zone geografice în care există *deficiențe în anumite minerale*, trebuie să se suplimenteze dieta animalelor cu elementele necesare. Bovinele trebuie să primească supliment de magneziu la începutul primăverii sau în momentul înțărării.

Controlul mastitelor din sezonul cald include următoarele măsuri:

- Stoparea mulsului
- Aplicarea de „dopuri mamare”
- Controlul muștelor, în special din iulie până în septembrie, prin folosirea de crotalii auriculare impregnate cu insecticide sau de soluții pour-on sau spray-uri cu insecticide
- Evitarea pășunilor cu populații mari de muscide, cum ar fi cele aflate în apropierea apelor curgătoare

Aprecierea stării de întreținere a bovinelor

Această procedură trebuie aplicată în special în anumite momente, cum ar fi înțărarea, fătarea, începutul și momentul de vârf al lactației.

Dieta animalelor trebuie ajustată în funcție de starea lor de întreținere.

Biosecuritatea

Biosecuritatea se referă la reducerea riscului de apariție și diseminare a anumitor boli și se poate realiza printr-un bun management, o bună igienă, reducerea stresului și programe eficiente de deparazitare și de vaccinare.

Transportul bovinelor reprezintă un risc pentru transmiterea de boli infecțioase. De aceea, bovinele trebuie transportate numai în vehicule care au fost curățate și dezinfectate

riguros. La cumpărarea unui animal trebuie obținute informații exacte în privința vaccinărilor și deparazitărilor care s-au efectuat.

În ferme trebuie să existe o zonă de carantină în care animalele pot fi izolate și observate înainte de a intra în contact cu alte animale.

Schiopăturile

Șchiopătura la animale este un semn de disconfort și o manifestare a durerii la nivelul membrului respectiv. Acest fenomen afectează atât bunăstarea animalului, cât și nivelul producției. De aceea, bovinele cu șchiopături grave nu trebuie să fie cazate pe pardoseli de ciment, ci pe așternut. Dacă un procent mare din totalul efectivelor de vaci manifestă șchiopături severe, aceasta poate reprezenta un indicator al bunăstării precare la nivelul fermei.

Vacile care șchioapătă trebuie să fie consultate de către un veterinar, iar dacă șchiopătura nu poate fi tratată este preferabil ca animalul să fie sacrificat decât să sufere în continuare. Dacă transportul animalului la abator i-ar cauza acestuia mai multă durere, atunci este de preferat să se facă sacrificarea în interiorul fermei. De asemenea, vacile care nu pot sta în picioare fără ajutor sau care nu pot face sprijin pe toate patru membrele în stațiune sau în mers, nu trebuie să fie transportate în afara fermei.

Paraziții externi și interni

Infestațiile cu paraziți trebuie controlate prin deparazitări periodice, după sfatul veterinarului. Programele de deparazitare trebuie adaptate pentru fermele organice.

Instrumentarul pentru tratamente și vaccinări

Instrumentarul folosit pentru tratamente și vaccinări trebuie să fie curățat și dezinfectat. Pentru injecții trebuie folosite seringi și ace sterile, pentru a evita abcesele. Toate acele trebuie colectate în cutii. Îngrijitorii trebuie fie instruiți în privința administrării de tratamente per os sau injectabil.

Animale bolnave

Animalele bolnave trebuie să primească îngrijire imediată și, dacă este nevoie, să fie izolate în adăposturi speciale, amenajate cu așternut uscat.

Trebuie exclusă posibilitatea ca animalul să sufere de o boală infecțioasă declarabilă.

Animalele bolnave izolate trebuie inspectate în mod periodic. Trebuie să li se ofere apă la discreție și hrana necesară. Vacile trebuie mulse dacă este cazul.

Dacă un animal aflat în stare gravă nu răspund la tratament, acesta trebuie sacrificat în fermă prin mijloace care să-i provoace cât mai puțină suferință. Animalele care suferă de boli incurabile, cum ar fi bola mucoaselor, care au fost otrăvite sau au dureri cronice, trebuie să fie sacrificate.

Când o vacă este incapabilă să se ridice, perioada de boală poate fi scurtată dacă se acordă îngrijiri adecvate. Zona în care vaca stă culcată trebuie să fie acoperită cu așternut uscat. Vaca trebuie să primească apă și hrană la discreție. Trebuie să fie întoarsă de pe o parte pe alta în mod frecvent, pentru a preveni rănilor decubitale. Nu trebuie să se încerce ridicarea animalului înainte ca acesta să fie consultat de către medicul veterinar, deoarece mișcarea ar putea agrava suferința animalului.

Nici un animal nu va fi transportat dacă nu este apt pentru călătoria respectivă, dacă nu s-au luat măsuri pentru îngrijirea sa în timpul călătoriei și la destinație, precum și dacă transportul i-ar putea cauza suferință. Se consideră că un animal este inapt pentru o călătorie dacă este bolnav, rănit, infirm sau epuizat, dacă este posibil să fete în timpul călătoriei, dacă a fătat în cele 48 de ore anterioare călătoriei sau dacă este nou-născut cu buricul nevindecat.

Un animal inapt de a călători nu poate fi transportat decât dacă este dus la un veterinar pentru tratament sau la cel mai apropiat abator pentru a fi sacrificat, dar și în aceste situații numai dacă transportul nu cauzează suferință animalului.

În situații de urgență poate fi necesară sacrificarea imediată a animalului aflat în suferință. Este preferabil ca animalul să fie sacrificat de către o persoană special instruită și în orice caz trebuie ca sacrificarea să se facă cu minim de suferință.

În situații care nu sunt urgente, dar care impun sacrificarea animalelor în fermă, aceasta trebuie făcută numai de către persoane special instruite și prin metode admise. Aceste metode includ:

- Asomarea prin folosirea unui pistol cu bolt captiv sau a unui asomator electric, după care se poate face jugularea animalului.
- Împuşcarea, caz în care animalul trebuie omorât cu un singur glonţ în cap.

Trebuie să existe registre privind toate tratamentele administrate animalelor, precum și toate cazurile de mortalități.

Hrănirea și adăparea

Animalele trebuie să primească hrană în conformitate cu cerințele lor fiziologice, în funcție de vârstă și de specie și în cantitate suficientă pentru a le menține o stare de întreținere bună.

Toate animalele trebuie să aibă acces la hrană la intervale care să fie în conformitate cu cerințele fiziologice ale speciei lor, în afară faptului în care un medic veterinar recomandă altceva.

Toate animalele trebuie să aibă acces la o sursă de apă și să primească suficientă apă zilnic pentru a-și asigura necesarul de fluide.

Trebuie urmărit ca furajele de volum pentru bovine să existe în cantitate suficientă, iar suplimentele nutritive să nu se administreze în exces. Orice schimbare în dietă trebuie făcută în mod treptat. Trebuie să existe suficient furaj de volum pentru a reduce riscul împăstării sau al laminitelor.

Vasele pentru apă trebuie amplasate în zone în care să fie ferite de murdărire, în care există un risc scăzut ca apa să înghețe în anotimpul rece, și într-un spațiu suficient de larg pentru ca mai multe bovine să se poată adăpa confortabil la un moment dat. Aceste vase trebuie curățate zilnic și verificate pentru fisuri. Adăpătorile automate trebuie de asemenea verificate zilnic.

Pentru bovinele aflate la pășunat, trebuie să existe adăpători de dimensiuni mai mari, în număr suficient, amplasate în zone nealunecoase și neaccidentate.

Cazarea bovinelor

Standardele privind bunăstarea animalelor trebuie luate în considerare atunci când se construiesc noi clădiri sau se modifică unele clădiri deja existente. În unele sisteme de

creștere intensive există clădiri specializate și echipamente mecanice și electrice complexe, care necesită un nivel crescut de pregătire tehnică a personalului pentru a asigura respectarea standardelor de bunăstare a bovinelor.

Bovinele aflate în stabulație permanentă au nevoie de atenție specială. Cu cât spațiul în care sunt cazate animalele este mai limitat, cu atât animalele au mai puțin posibilitatea de a evita situațiile care nu le sunt favorabile.

Suprafețele interioare ale adăposturilor pentru bovine trebuie construite din materiale care să poată fi ușor curățate și dezinfectate, sau să se poată înlocui ușor atunci când este necesar. Aceste suprafețe nu trebuie să aibă margini ascuțite sau deformări care ar putea provoca răni animalelor.

Întreținerea pardoselii este de maximă importanță. Zona în care se culcă bovinele trebuie menținută curată și uscată, iar zona în care urinează și defecă trebuie drenată în mod eficient. Pardoselile din ciment, în special atunci când sunt prost întreținute, pot cauza probleme grave, cum ar fi șchiopături sau leziuni la nivelul membrelor. În aceste cazuri, animalele trebuie să fie consultate de către un veterinar.

Panta pardoselii nu trebuie să fie mai mare de 10%, deoarece ar putea provoca probleme la nivelul membrelor, alunecări și căzături. Podelele cu stinghii trebuie să nu fie alunecoase, iar spațiul dintre stinghii să nu permită rănirea animalelor. Podelele trebuie menținute curate.

Pe suprafețele la care au acces bovinele nu trebuie să se aplice vopseluri sau alte substanțe chimice care pot fi toxice pentru animale.

Indiferent de durata perioadei pentru care sunt cazate bovinele, ele trebuie să aibă posibilitatea de a se mișca și de a interacționa unele cu altele. Trebuie să existe suficient spațiu pentru ca un animal subordonat să se poată îndepărta de un animal dominant. Este important de asemenea să se asigure o zonă confortabilă în care bovinele să se poată odihni.

Tăurașii la îngrășat trebuie ținuti în grupuri mici, de maxim 20 de animale. Nu trebuie să se introducă tăurași noi în grupuri deja formate și nici nu trebuie amestecate grupurile pentru a fi trimise la abator. Grupurile de tăurași trebuie menținute la distanță de grupurile de juninci.

Ventilația, temperatura și iluminarea

Supraîncălzirea adăpostului sau pierderile excesive de căldură ar trebui prevenite prin izolarea pereților externi, a acoperișului și a podelelor și prin asigurarea de așternut adecvat. Este foarte important să existe ventilație eficientă în toate clădirile și să se evite producerea curenților de aer. Ar trebui să se instaleze un sistem de alarmă independent de principalele surse de energie electrică, care să avertizeze îngrijitorii în cazul în care echipamentele automate nu mai funcționează.

Pe timpul zilei, nivelul de lumină din adăpost trebuie să fie suficient pentru a permite ca toate bovinele să poată fi vazute clar. Trebuie să existe permanent posibilități de iluminare adecvată pentru a permite inspectarea animalelor în orice moment al zilei sau al nopții. Când lumina naturală din adăposturi nu este suficientă pentru a asigura nevoile fiziologice și etologice ale animalelor, trebuie să se asigure lumină artificială suplimentară. De asemenea, trebuie să se asigure o perioadă de întuneric pentru odihna animalelor. Iluminarea artificială trebuie să fie

Se poate cere sfatul unor experți pentru a stabili nivelul corect al temperaturii, ventilației, umidității și iluminării.